

Gemeente Venlo

Projectafwijkingsbesluit groene buffer te
Belfeld

Ruimtelijke onderbouwing

Gemeente Venlo

Projectafwijkingsbesluit groene buffer te Belfeld

Ruimtelijke onderbouwing

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Algemeen.....	3
1.2	Plangebied.....	3
1.3	Doel	4
1.4	Geldende bestemmingsplannen	4
2	Bestaande situatie	7
3	Beleidskader	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Rijks- en europees beleid.....	9
3.2.1	Structuurvisie Infrastructuur en ruimte	9
3.2.2	Besluit algemene regels ruimtelijke ordening	10
3.2.3	Kaderrichtlijn Water.....	10
3.2.4	Nationaal Waterplan	11
3.3	Provinciaal beleid.....	11
3.3.1	Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014	11
3.3.2	Omgevingsverordening 2014	14
3.4	Regionaal beleid	15
3.4.1	Beleid waterschap Peel en Maasvallei	15
3.4.2	Waterbeheerplan 2016-2021 (ontwerp)	16
3.4.3	Keur waterschap Peel en Maasvallei	17
3.5	Gemeentelijk beleid	17
3.5.1	Ruimtelijke structuurvisie Venlo	17
4	Planbeschrijving.....	19
4.1	Doel van het project	19
4.2	Inrichtingsmaatregelen.....	19
4.3	Initiatiefnemer	20
5	Randvoorwaarden/resultaten onderzoeken.....	23
5.1	Inleiding	23
5.2	M.e.r.-beoordeling.....	23
5.3	Archeologie en cultuurhistorie.....	23
5.3.1	Archeologie.....	23
5.3.2	Cultuurhistorie.....	25
5.4	Bodem	27
5.5	Externe veiligheid.....	27
5.6	Ecologie	27
5.7	Waterparagraaf.....	29
5.8	Kabels, leidingen en straalpaden	29
6	Uitvoerbaarheid	31
6.1	Economische uitvoerbaarheid.....	31
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	31
7	Overleg en inspraak.....	33
7.1	Procedure	33

Bijlagen

Bijlage 1	Quicksan flora en fauna	1
-----------	-------------------------------	---

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1: Ligging van de projectlocatie (blauwe stip), zie ook afbeelding 7	4
Afbeelding 2: Uitsnede uit bestemmingsplan Buitengebied	5
Afbeelding 3: Perceel gezien vanaf de N271. Bron: Google Streetview	7
Afbeelding 4: Uitsnede ontwerp- POL2014	12
Afbeelding 5: Uitsnede uit kaart "Normering wateroverlast" uit de provinciale Omgevingsverordening 2014	15
Afbeelding 6: Uitsnede uit de kaart "Drukke in het ommeland". Bron: Ruimtelijke structuurvisie. Plangebied is rood omcirkeld	18
Afbeelding 7: Ingrepen in het stroomgebied van de Aalsbeek. Bron: Waterschap Peel en Maasvallei	21
Afbeelding 8: Ontwerp van de regenwaterbuffer	22
Afbeelding 9: Uitsnede uit de archeologische beleidskaart van de gemeente Venlo. Het plangebied is aangeduid met de blauwe ster.	24
Afbeelding 10: Impressie van een schans. Bron: De Loherschans aan de Leygraafweg te Belfeld, Tichelman et al, 2011	25
Afbeelding 11: Uitsnede uit de concept Cultuurhistorische inventarisatiekaart	26

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het waterschap Peel en Maasvallei voert het project “WB21 Belfeldse Leigraaf” uit.

De Belfeldse Leigraaf/Broekgraaf is door het Waterschap aangemerkt als WB21 knelpunt. Dat wil zeggen dat in deze beek een risico bestaat van inundatie. Het Waterschap wil maatregelen treffen om het inundatierisico binnen geldende normeringen op te heffen.

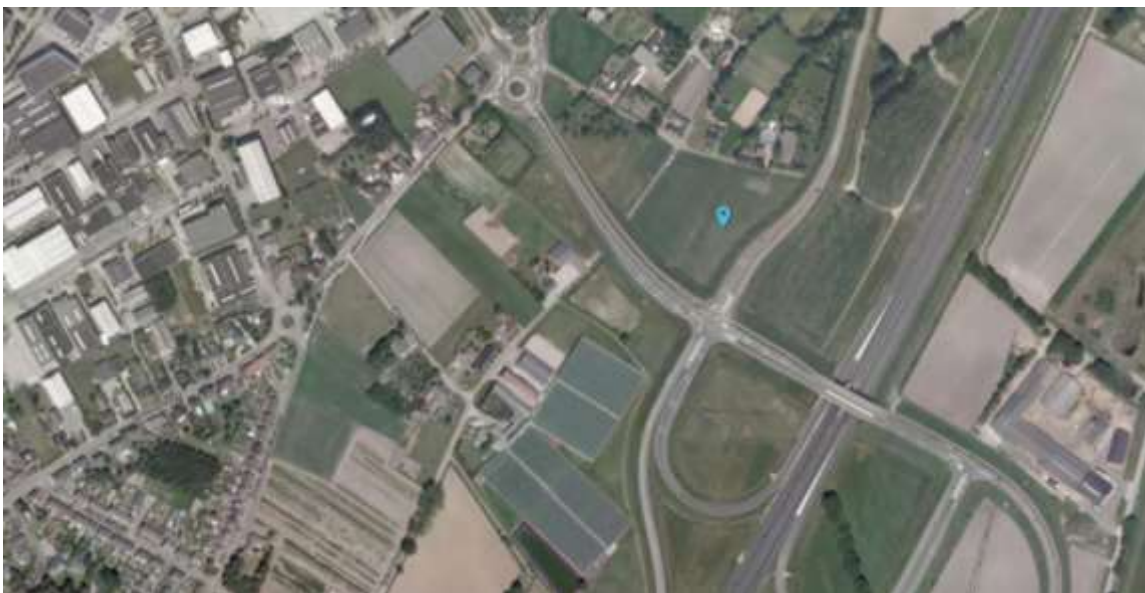
De Aalsbeek, gelegen ten oosten van de A73, heeft de status van SEF beek (Specifieke Ecologische Functie). Vanuit het beleid van de Provincie dient het waterschap deze beken dusdanig in te richten dat zij aan deze doelstelling voldoen. Een mogelijke maatregel voor de Aalsbeek is dat de bovenloop in de toekomst wordt afgekoppeld. Dat zou als effect kunnen hebben dat de Belfeldse Leigraaf/Broekgraaf nog meer water ter verweken krijgt en opnieuw een inundatierisico wordt gecreëerd

De door het Waterschap gekozen oplossing voor het WB21 knelpunt is de aanleg van een regenwaterbuffer. Om te voorkomen dat in de toekomst opnieuw een inundatierisico ontstaat indien de bovenloop van de Aalsbeek wordt afgekoppeld, wordt de waterberging dusdanig gedimensioneerd dat een eventuele extra afvoer vanuit de Aalsbeek kan worden opgevangen. In de planbeschrijving wordt hier nader op ingegaan. Daarnaast moet een bestaande bermsloot worden verruimd. Ook wordt een cultuurhistorisch element, een schans, gerealiseerd. Het realiseren van de buffer past niet binnen het vigerende bestemmingsplan.

1.2 Plangebied

De buffer zal worden gerealiseerd op een braakliggend terrein langs de Venweg, zie afbeelding 1. De kadastrale beschrijving is: Gemeente Belfeld, sectie E, nummer 1121, groot circa 0,64 ha, waarvan circa 0,41 ha. aangewend is voor de buffer.

Afbeelding 1: Ligging van de projectlocatie (blauwe stip), zie ook afbeelding 7

1.3 Doel

Het doel van het project WB21 Belfeldse Leigraaf is:: Het opheffen van het inundatierisico in de Belfeldse Leigraaf/Broekgraaf. Hiertoe wordt een regenwaterbuffer aangelegd, die bij piekafvoeren het overtollige regenwater opslaat en gedoseerd weer toevoegt aan de Broekgraaf.

Het doel van het projectafwijdingsbesluit is om de realisatie van de buffer planologisch-juridisch mogelijk te maken. Hierbij dient op basis van artikel 2.12, lid 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening. Het besluit moet om die reden een ruimtelijke onderbouwing bevatten.

1.4 Geldende bestemmingsplannen

De projectlocatie is gelegen binnen de grenzen van het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Venlo, dat is vastgesteld door de raad op 30-03-2011. De gronden zijn aangeduid met de volgende bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen:

- Enkelbestemming Agrarisch;
- Dubbelbestemming Leiding – Gas;
- Gebiedsaanduiding “robuuste landbouw en natuur”;
- Gebiedsaanduiding “milieuzone – grondwaterbescherming Venlo schol”.

Afbeelding 2: Uitsnede uit bestemmingsplan Buitengebied

De als “agrarisch” aangeduide gronden zijn bestemd voor:

- Agrarisch gebruik;
- Extensief recreatief medegebruik;
- ter plaatse van de aanduiding robuuste landbouw en natuur, een gebied met robuuste landbouw en natuur;
- Waterhuishoudkundige voorzieningen.

Waterhuishoudkundige voorzieningen zijn in de begripsbepalingen omschreven als: voorzieningen met betrekking tot de aanwezigheid van (natuurlijke) bronnen, kwel of natuurlijke stroming.

Op deze gronden mag niet worden gebouwd, behoudens bouwwerken, geen gebouw zijnde die noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering of voor beheer en onderhoud in het kader van extensieve recreatie of waterhuishoudkundige voorzieningen.

De dubbelbestemming “Leiding – Gas” regelt de bescherming van de aanwezige gasleiding en stelt door het opnemen van een omgevingsvergunningstelsel kaders aan (bodem)ingrepen met een potentiële negatieve invloed op het functioneren van de gasleiding.

Conclusie

Na aanleg van de regenwaterbuffer en de schans zijn de gronden niet meer in agrarisch gebruik, maar in gebruik voor waterdoeleinden en recreatieve doeleinden. De gemeente Venlo geeft aan dat dit gebruik strijdig is met het beoogde agrarisch gebruik in het vigerend bestemmingsplan. Middels het nemen van een projectafwijkingbesluit (artikel 2.12, lid 3 Wabo) wordt de realisatie van de buffer mogelijk gemaakt.

2 Bestaande situatie

Het huidige stroomgebied heeft een overwegend agrarische bestemming. De droogleggingsnormen zijn afgestemd op de landbouw. De ontwatering loopt via lossingen welke historisch gevormd zijn, en later zijn aangepast binnen de plannen van de ruilverkaveling en de aanleg van de Rijksweg A-73.

De ontworpen buffer is gelegen ten zuiden van de Venweg op een braakliggend terrein ten westen van de N271 en de op-en afrit van de A73. De westelijke perceelsgrens wordt gevormd door een watergang.

Het betreffende perceel was door Rijkswaterstaat aangekocht in kader van de aanleg van de A73. Na afronding van de aanleg van de A73 bleef dit perceel onbenut. Domeinen hebben dit perceel aan een particulier verkocht, welke een gedeelte van het perceel doorverkoopt aan het waterschap Peel en Maasvallei. De huidige fysieke situatie is een ruig grasland. Dit perceel wordt doorkruist door een dubbele gasleiding.

Afbeelding 3: Perceel gezien vanaf de N271. Bron: Google Streetview

3 Beleidskader

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het ter zake doende beleid voor de projectlocatie behandeld. Er wordt alleen ingegaan op de beleidsdocumenten die relevant zijn voor de realisatie van de regenwaterbuffer.

3.2 Rijks- en europees beleid

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en ruimte*

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040: een visie hoe Nederland er in 2040 voor moet staan. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028 en is aangegeven welke nationale belangen daarbij aan de orde zijn. De SVIR is vastgesteld op 13 maart 2012.

Nederland moet concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig zijn in 2040. Dit is het uitgangspunt van de SVIR. Om dit te bereiken moet het roer in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid om. De ruimtelijke ordening wordt zo dicht mogelijk bij burgers en bedrijven gebracht. Provincies en gemeenten krijgen meer verantwoordelijkheden en beleidsvrijheid (decentraal, tenzij) en de gebruiker komt centraal te staan. Het Rijk zet zich met name in op de drie hoofddoelen:

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Het verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Naast het benoemen van bovenstaande beleidsdoelen onderscheidt het Rijk 13 nationale belangen. Voor deze belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken:

- Een excellente ruimtelijk-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie.
- Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen.
- Efficiënt gebruik van de ondergrond.
- Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen (ketenmobiliteit en multimodale knooppunten).
- Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem;
- Het instandhouden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen.
- Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's.
- Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling.

- Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten.
- Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten.
- Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten.
- Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten.

Conclusie

Met het realiseren van de regenwaterbuffer en het visualiseren van een oude schans wordt ruimte geboden voor waterveiligheid, het versterken van unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten én het versterken van het netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en fauna. Hiermee sluit het project aan bij de doelstellingen uit de Structuurvisie Infrastructuur en ruimte.

3.2.2 *Besluit algemene regels ruimtelijke ordening*

De AMvB Ruimte wordt in juridische termen aangeduid als Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Met uitzondering van enkele onderdelen is het Barro eind december 2011 in werking getreden. In de AMvB zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. De AMvB Ruimte is gericht op doorwerking van de nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Op 1 oktober 2012 is de eerste wijziging van het Barro in werking getreden.

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat hierbij onder meer om de Ecologische Hoofdstructuur, Rijkswaardwegen, Grote Rivieren en Defensie.

Geen van de regels van het Barro is echter van toepassing op het plangebied.

3.2.3 *Kaderrichtlijn Water*

De Europese Kaderrichtlijn Water moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Om dit te bereiken moeten de landen van de Europese Unie een groot aantal maatregelen nemen. Enerzijds om de kwaliteit van de 'eigen' wateren op peil te brengen, anderzijds om ervoor te zorgen dat andere landen geen last meer hebben van de verontreinigingen die hun buurlanden veroorzaken. De richtlijn verplicht Europese lidstaten om voor elk stroomgebied een stroomgebied beheersplan op te stellen. De gemeente Venlo is onderdeel van het stroomgebied beheersplan voor de Maas.

Op basis van de Kaderrichtlijn Water zijn beken aangewezen met een Speciaal Ecologische Functie (SEF). De Aalsbeek is door de provincie Limburg aangewezen als een dergelijke beek. Door het inrichten van de buffer wordt een eventuele afkoppeling van de Aalsbeek in de toekomst mogelijk gemaakt.

Conclusie

Het plan past binnen het beleid uit de Kaderrichtlijn Water.

3.2.4 Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is in 2009 vastgesteld en is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan, dat ook structuurvisie is op grond van de Wet ruimtelijke ordening, vervangt op onderdelen het beleid uit de Nota Ruimte voor het IJsselmeer, de Noordzee en de rivieren. Grondgedachte in het Nationaal Waterplan is dat een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkómen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit basisvoorwaarden zijn voor welvaart en welzijn. Om die reden moet het watersysteem basis zijn van integrale ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij een gebiedsgerichte aanpak wordt voorgestaan. Een gebiedsgerichte aanpak wordt de standaard voor het uitwerken van maatregelen. Dit betekent niet alleen vanuit het watersysteem bepalen wat nodig is, maar vooral met alle betrokken partijen een ontwikkelingsgerichte aanpak hanteren en kansen benutten. Hierbij zijn het genereren van nieuwe kennis en innoveren essentieel om de kansen ten volle te benutten en tot vernieuwing te komen. Dit moet leiden tot een duurzaam waterbeheer.

De grondgedachte voor duurzaam waterbeheer is 'meebewegen met natuurlijke processen waar het kan, weerstand bieden waar het moet en kansen voor welvaart en welzijn benutten'. Voor een duurzaam waterbeleid is het belangrijk om water de ruimte te geven en waar mogelijk mee te bewegen met en gebruik te maken van natuurlijke processen, zoals nu al gebeurt bij Ruimte voor de Rivier. Het Rijk vindt het daarbij van belang dat bij alle wateropgaven en -maatregelen maximaal wordt meegekoppeld met andere opgaven en maatregelen. Met deze aanpak is het doel het watersysteem zowel kwalitatief als kwantitatief op orde te krijgen.

Conclusie

Door het realiseren van een buffer wordt invulling gegeven aan het principe van duurzaam waterbeheer. Het plan past binnen het beleid uit het Nationaal Waterplan.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014

De provincie Limburg heeft het "oude" POL uit 2006 vervangen door een nieuw Provinciaal Omgevingsplan. Op vrijdag 12 december 2014 is het POL2014 door Provinciale Staten vastgesteld.

In het POL omschrijft de provincie het ruimtelijk beleid. Het ruimtelijke ordeningsbeleid uit dit POL2014 wordt verankerd in de Omgevingsverordening 2014. Dit betreft een actualisatie van de Omgevingsverordening uit 2011, die wordt aangevuld met regels aangaande ruimtelijke thema's.

De centrale ambitie in het POL2014 komt voort uit de Limburgagenda: een voortreffelijk grensoverschrijdend leef- en vestigingsklimaat, dat eraan bijdraagt dat burgers en bedrijven kiezen voor Limburg: om er naar toe te gaan en vooral ook om hier te blijven. In het POL staan de fysieke kanten van het leef- en vestigingsklimaat centraal. Belangrijke uitdagingen zijn het faciliteren van innovatie, het aantrekkelijk houden van de regio voor jongeren en

arbeidskrachten, de fundamenteel veranderde opgaven op het gebied van wonen en voorzieningen, de leefbaarheid van kernen en buurten en het inspelen op de klimaatverandering.

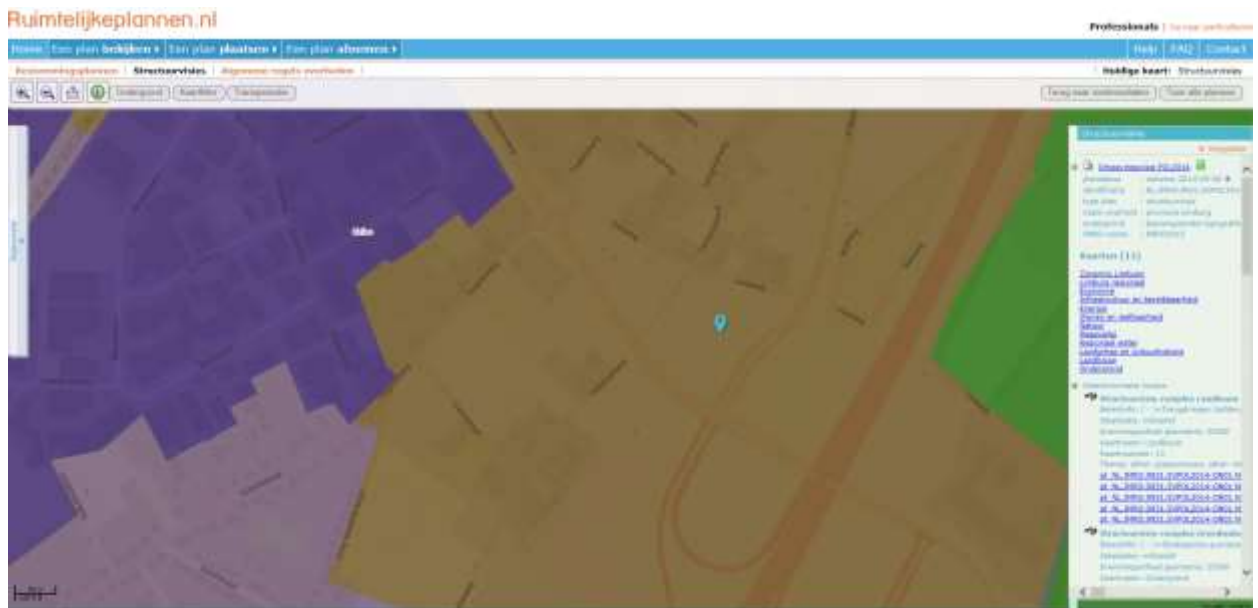
Belangrijke principes in het omgevingsbeleid van de provincie Limburg zijn de volgende:

- Kwaliteit staat centraal. Dat komt tot uiting in het koesteren van de gevarieerdheid van Limburg onder het motto 'meer stad, meer land', het bieden van ruimte voor verweving van functies, in kwaliteitsbewustzijn, en in dynamisch voorraadbeheer dat moet resulteren in een nieuwe vorm van groeien. Algemene principes voor duurzame verstedelijking sluiten hierop aan, zoals de ladder van duurzame verstedelijking en de prioriteit voor herbenutting van cultuurhistorische en beeldbepalende gebouwen.
- Uitnodigen staat centraal. Dat gaat meer over de manier waarop de provincie samen met partners dat voortreffelijke leef- en vestigingsklimaat wil realiseren. Met instrumenten op maat en ruimte om te experimenteren. De Provincie wil hierbij selectief zijn: het POL richt zich alleen op die zaken die er op provinciaal niveau echt toe doen en vragen om regionale oplossingen.

In het nieuwe POL wordt op basis van omgevingskwaliteiten een zonering gemaakt van acht soorten gebieden.

Dit zijn:

- Stedelijk centrum.
- Stedelijk gebied.
- Landelijke kern.
- Bedrijventerrein.
- Goudgroene natuurzone.
- Zilvergroene natuurzone.
- Bronsgroene landschapszone.
- Buitengebied.

Het plangebied is gelegen binnen de aanduidingen:

- Buitengebied.
- Landelijk wonen.
- Grondwaterlichaam.
- Strategische grondwatervoorraad.
- Uitsluitingsgebied geothermie.
- Boringsvrije zone.

De provincie Limburg ziet in het POL2014 voor zichzelf vooral een sturende rol in de gebieden die tot de goudgroene natuurzone, de zilvergroene natuurzone en de bronsgroene landschapszone behoren. Alle andere gronden worden gerekend tot het “Buitengebied”. Doorgaans wordt het “Buitengebied” gevormd door landschappen, waarvan de provincie niet van mening is dat deze tot provinciebrede waardevolle gebieden worden gerekend. Het zijn vaak gebieden met een agrarisch karakter met ruimte voor doorontwikkeling van agrarische bedrijven. Accenten in het buitengebied zijn:

- Ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe bedrijfslocaties landbouw.
- Terugdringen milieubelasting vanuit landbouw.
- Kwaliteit en functioneren ondergrond.

Voor wat betreft natuurontwikkeling in het “Buitengebied” ziet de provincie geen actieve rol voor zichzelf. Wel wordt gesteld dat soortenbeschermingsprojecten niet beperkt blijven tot gebieden in de goudgroene, zilvergroene of bronsgroene zones, maar zijn ook mogelijk op objecten en locaties daarbuiten.

Ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water (KRW) onderscheidt de provincie drie grondwaterlichamen: Grondwaterlichaam Zand Maas, Grondwaterlichaam Krijt Maas en Grondwaterlichaam Slenk Diep Maas. Hiervoor zijn de doelen, kwaliteitsnormen en maatregelen vastgelegd in het Provinciaal Waterplan 2010-2015. Het plangebied behoort tot het Grondwaterlichaam Slenk Diep Maas.

De aanduiding “Strategische grondwatervoorraad” houdt in dat het grondwater in de grondwaterbeschermingsgebieden én de diepe grondwatervoorraden van de Roerdalslenk en Venloslenk zijn gereserveerd voor menselijke consumptie

Daarnaast zijn de gehele Roerdalslenk, en de Venloschol boringsvrije zones ter bescherming van de diepe grondwatervoorraad. Het doorboren of roeren van bedoelde kleilaag, anders dan voor de uitzonderingen aangeduid in de omgevingsverordening, is verboden.

Conclusie

De aanleg van de buffer past binnen het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.

3.3.2 Omgevingsverordening 2014

In de Omgevingsverordening worden regels gesteld aan ruimtelijke ingrepen en aan plannen die ruimtelijke ingrepen mogelijk maken (zoals bestemmingsplannen).

In artikel 2.15 van de Omgevingsverordening worden regels gesteld aan ingrepen in het gebied Venloschol. Omdat het plangebied in het gebied Venloschol is gelegen, moet o.a. voldaan worden aan de volgende bepalingen:

1. Het is in het gebied Venloschol beneden 5 meter boven NAP verboden:
 - a. Een boorput te hebben.
 - b. De grond te roeren.
 - c. Een gesloten bodemenergiesysteem te hebben.
 - d. Werken op of in de bodem uit te voeren of te doen uitvoeren waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van slecht doorlatende bodemlagen kunnen aantasten.

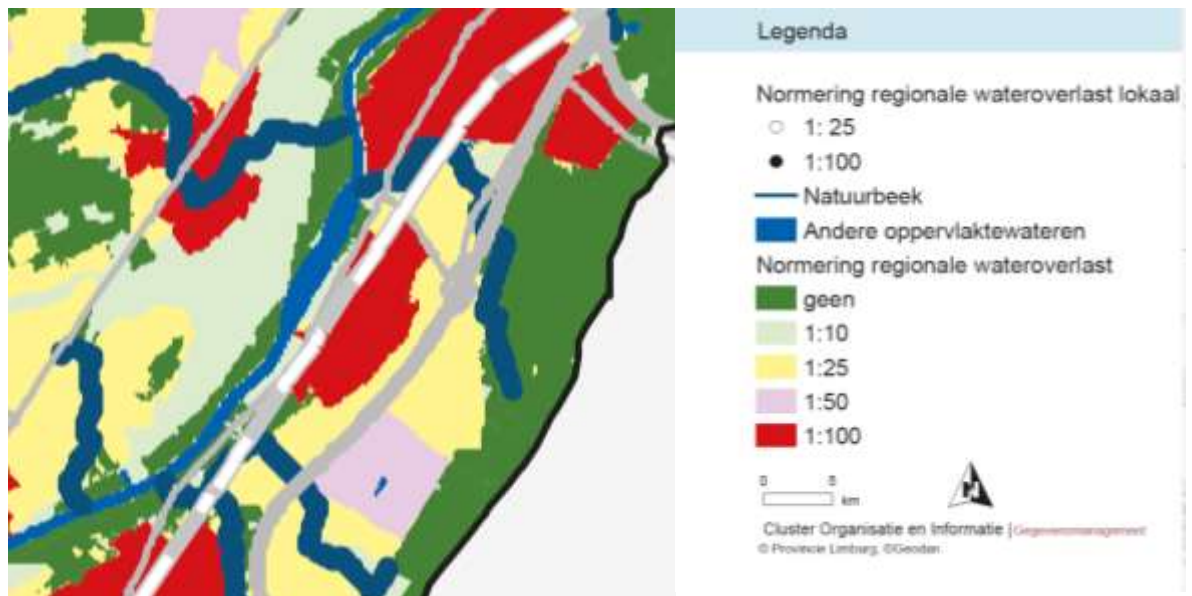
Het plangebied is gelegen op een hoogte van ongeveer 23 m + NAP. Door de voorgenomen ingrepen zullen geen werkzaamheden worden uitgevoerd beneden 5 meter boven NAP. Artikel 2.15 is niet van toepassing.

Naast bovenstaande zijn in de Omgevingsverordening regels gesteld aan bestemmingsplannen die ontwikkelingen mogelijk maken in de goudgroene natuurzone, de zone natuurbeken, de bronsgroene landschapszone en de beschermingszone Zuid-Limburg. Ook zijn regels gesteld aan stedelijke ontwikkelingen, wonen in het buitengebied, windmolens, recreatie en de intensieve veehouderij. Geen van deze regels zijn echter van toepassing op dit plan.

In de omgevingsverordening worden tevens normen gesteld ter voorkoming van wateroverlast. In artikel 3.3 is voor verschillende gebieden in Limburg de norm aangegeven waarop bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moeten zijn ingericht. Voor het plangebied geldt een norm van 1:25. Daarnaast schrijft de omgevingsverordening voor dat de waterbeheerder de werking van het watersysteem toetst in hiervan verslag uitbrengt. Ook zijn voorschriften aan het regionaal waterplan en het beheerplan gesteld.

Afbeelding 5: Uitsnede uit kaart "Normering wateroverlast" uit de provinciale Omgevingsverordening 2014

Conclusie

De aanleg van de buffer past binnen de Omgevingsverordening 2014. Er wordt voldaan aan de normering regionale wateroverlast en er worden geen werkzaamheden uitgevoerd met invloed op de beschermingszones.

3.4 Regionaal beleid

3.4.1 Beleid waterschap Peel en Maasvallei

Het Integraal Waterbeheersplan 'Orde in water' van het Waterschap Peel en Maasvallei (IWBP) beschrijft de uitwerking van het provinciale waterbeleid door het waterschap, zoals is vastgelegd in het POL2006. Het plan is richtinggevend voor het te voeren beleid en beheer van het waterschap. Het waterbeheer wordt in al zijn samenhangen bekeken met als belangrijke uitgangspunten de watersysteembenadering en de waterketenbenadering.

Bij de integrale afwegingen zijn een viertal leidende principes: veiligheid, duurzaamheid, water als mede ordenend principe en niet afwentelen op anderen. In de afweging gelden een drietal toetsingscriteria:

- Doelrealisatie.
- Kosteneffectiviteit.
- Maatschappelijk draagvlak.

Extra inspanningen worden geleverd voor het realiseren van duurzaam stedelijk waterbeheer waaronder het nadrukkelijk beïnvloeden van de ruimtelijke ordening vanuit waterhuishoudkundige principes in samenwerking met de gemeentes. Ook het samenwerken in de waterketen met de gemeentes en de verdere sanering van schadelijke rioolwateroverstorten staat hoog op de agenda. Bij nieuwbouwlocaties wordt gestreefd naar 100% afkoppeling van het afkoppelbaar verhard oppervlak van het riool.

Conclusie

Het plan voor de realisatie van de buffer past binnen de leidende principes van veiligheid, duurzaamheid en niet afwentelen op anderen.

3.4.2 Waterbeheerplan 2016-2021 (ontwerp)

Het waterbeheerplan 2016 -2021 is een gezamenlijk en integraal beleids- en uitvoeringsplan van alle Limburgse Waterschappen. In het waterbeheerplan wordt binnen de kaders van de Waterwet, de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Deltabeslissingen en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg beschreven hoe de waterschappen werken aan de wateropgaven. Het ontwerpplan is vastgesteld door de dagelijkse besturen van de waterschappen op 16 december 2014.

De volgende belangrijke wateropgaven/kerntaken worden onderscheiden:

- Hoogwaterbescherming Maas.
- Zorgplicht voor (primaire) waterkeringen.
- Regionaal watersysteem beheren:
 - Bescherming tegen wateroverlast uit beken en regenwaterbuffers.
 - Erosiebestrijding.
 - Inzicht in overstromingsrisico's.
 - Voldoende zoet water.
 - Voldoende waterkwaliteit van beken, plassen en vennen, zowel ecologisch als chemisch.
 - Functie van water in een gebied als leidend principe.
- Peilbeheer (oppervlaktewater en grondwater), wateraanvoer en verdrogingsbestrijding (GGOR).
- De ontwikkeling van beken en beekdalen:
 - Normering voor wateroverlast.
 - Waterkwaliteit conform KRW.
 - Natuurontwikkeling.
- Water en waterveiligheid in ruimtelijke ordening:
 - Meer ruimte voor water.
 - Scheiden vuil en schoon water.
 - Waterbelangen veilig stellen.
- Waterkwaliteit en ecologie.
- Transport en zuiveren van afvalwater.
- Samenwerken in de waterketen.
- Crisisbeheersing bij calamiteiten.

In beekdalzones streeft het waterschap naar behoud en herstel van het watersysteem. Er wordt toegewerkt naar zo natuurlijk mogelijke waterregimes, waarbij uitgangspunt tevens is de bescherming tegen wateroverlast uit beken en regenwaterbuffers. De waterkwaliteit van beken moet voldoen aan de Europese Kaderrichtlijn Water. Het waterschap werkt samen met partners aan een klimaatrobuust en veerkrachtig watersysteem, zodat er ook in de toekomst over voldoende zoetwater voor landbouw en natuur beschikken. In eerste instantie wordt water langer vastgehouden in het gebied, waar mogelijk en nuttig wordt water aangevoerd en waar nodig wordt het gebruik aangepast aan verminderde beschikbaarheid van zoetwater.

Conclusie

De realisatie van de regenwaterbuffer in Belfeld geeft invulling aan de kerntaken van het waterschap, zoals deze in het Waterbeheerplan 2016-2021 zijn benoemd.

3.4.3 Keur waterschap Peel en Maasvallei

Op waterstaatswerken en watergangen (waterlopen) is de Keur van het waterschap Peel en Maasvallei van toepassing. In de Keur worden enkele handelingen in het watersysteem beperkt, onder andere het lozen van water in het watersysteem en het realiseren van werken c.q. bebouwing binnen de legger en keurzones van een waterstaatswerk of watergang.

Conclusie

De regenwaterbuffer zal worden opgenomen in de legger van het waterschap.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Ruimtelijke structuurvisie Venlo

Op 25 juni 2014 heeft de gemeenteraad van Venlo de “Ruimtelijke structuurvisie” vastgesteld. In de nieuwe structuurvisie wordt gereageerd op de landelijke trends van bevolkingskrimp en vergrijzing, die ook Venlo zullen treffen. Dit vraagt om een andere houding van de gemeente, waarin niet de regels, maar ambities en opgaven het uitgangspunt vormen. De gemeente neemt een uitnodigende rol aan.

De ruimtelijke structuurvisie is verdeeld in vijf thema's, de zogenaamde ‘majeure opgaven’. Daarnaast zijn er drie aandachtspunten geformuleerd die op elke ruimtelijke beslissing van toepassing zijn, de ‘basisprincipes’.

Majeure opgaven:

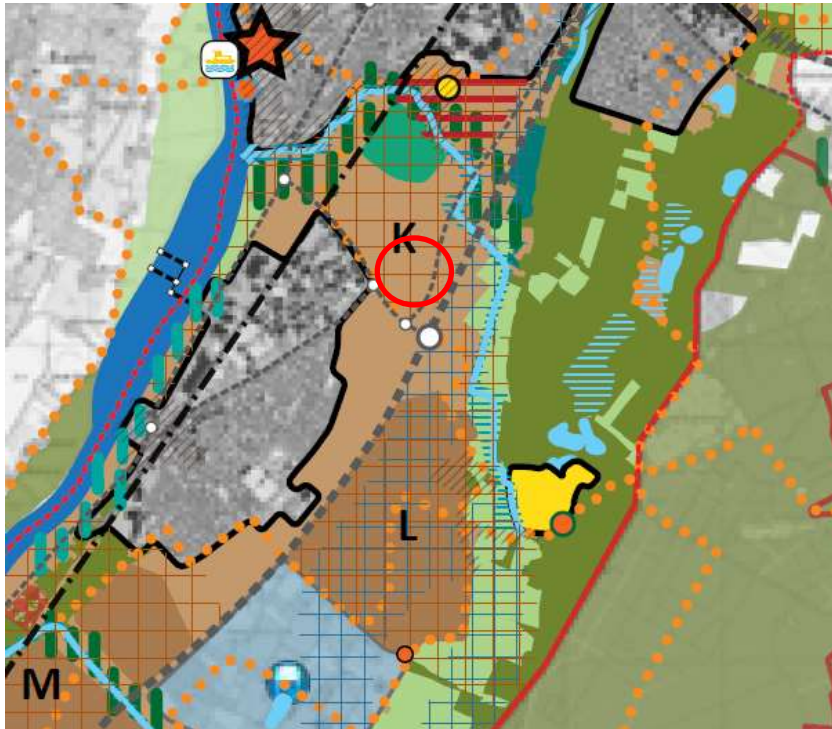
1. **Drukke in het ommeland** | het contrast tussen buitengebied en stedelijk gebied verscherpen door het buitengebied ook daadwerkelijk als buitengebied te behandelen. Dit betekent het combineren van meerdere functies, zoals landbouw, recreatie, waterberging en natuurontwikkeling.
2. **Ruimte in de stad** | het contrast tussen buitengebied en stedelijk gebied door de beschikbare ruimte in bestaand stedelijk gebied maximaal te benutten.
3. **Leven met de Maas** | ruimte geven aan de rivier en haar beken om te anticiperen op klimaatverandering.
4. **Voorzieningen op maat** | zorgen voor vitale en toekomstbestendige voorzieningenclusters die aansluiten bij de reële behoefte van de samenleving.
5. **Robuuste structuren** | werken aan een weerbare infrastructuur voor personen- en goederenvervoer. Daarnaast vraagt het gebruik van de ondergrond en het opwekken van schone energie steeds meer aandacht.

Naast deze ‘majeure opgaven’ gaan we uit van drie basisprincipes, aandachtspunten die van toepassing zijn op elk ruimtelijk initiatief. Dit betekent concreet dat we een initiatief als kansrijker beschouwen als:

- het de uitgangspunten van Cradle to Cradle (C2C) als vertrekpunt hanteert;

- de vraag wordt gesteld wat het betrekken van (Duitse) regiogemeenten kan betekenen;
- het zelf georganiseerd draagvlak geniet.

Afbeelding 6: Uitsnede uit de kaart "Drukke in het ommeland". Bron: Ruimtelijke structuurvisie. Plangebied is rood omcirkeld

Het plangebied is gelegen in het lichtbruin aangeduide gebied; het cultuurlandschap. Hier dragen ontwikkelingen bij aan een goede balans tussen agrarische productie, natuur, water, recreatie en cultuurhistorie. De Aalsbeek is aangegeven als een beek met tevens een ecologische functie. Het gehele gebied is daarnaast aangeduid als een cultuurhistorisch waardevol gebied. De waarden van deze gebieden zijn nader aangeduid, in dit geval met de letters K en L. De K staat voor het gebied Maalbeek/Meelderbroek. Dit is een combinatie van jong- en oud ontginningenlandschap. De letter L staat voor het Stroomdal van de Aalsbeek met kasteel Holt-mühle, open bouwland en een middeleeuws wegenpatroon.

Conclusie

De aanleg van de Groene Buffer Belfeld past binnen het beleid uit de gemeentelijke structuurvisie. De ontwikkeling draagt (mede door het herstellen van de Schans) bij aan de goede balans tussen agrarische productie, natuur, water, recreatie en cultuurhistorie.

4 Planbeschrijving

Het Waterschap Pele en Maasvallei heeft in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water het Programma Waterbeheer 21e Eeuw opgezet. Hierbij is een analyse gemaakt van mogelijk knelpunten in het watersysteem waar, binnen geldende normeringen, inundatierisico's bestaan. De Belfeldse Leigraaf/Broekgraaf is één van de aangemerkte knelpunten.

Het waterschap Peel en Maasvallei heeft in 1995 een herinrichtingsvisie voor het stroomgebied van de Aalsbeek opgesteld. In dit plan is de bovenloop van de Aalsbeek als ecologisch waardevol aangemerkt. Het is een uniek brongebied op Nederlandse bodem en wordt gevoed door kwelwater. Op basis van de Kaderrichtlijn Water heeft de provincie Limburg de Aalsbeek aangewezen als beek met een Specifiek Ecologische Functie (SEF).

4.1 Doel van het project

Het Doel van het project is het oplossen van het inundatierisico in de Belfeldse Leigraaf/Broekgraaf.

4.2 Inrichtingsmaatregelen

Het landbouwwater van de Venbeek wordt afgeleid richting de Broekgraaf om vervolgens weer uit te monden in de Aalsbeek tussen de A73 en de oude Streekweg. Samen met het water uit de Belfeldse Leigraaf kan de Broekgraaf het wateraanbod welk bij piekafvoeren aangeboden wordt niet verwerken. Gevolg is een inundatie op twee locaties langs een zijbeek van de Broekgraaf, Belfeldse Leigraaf genaamd (locatie B, C en D). Om de piekafvoer te reduceren zal er een regenwaterbuffer aangelegd worden (locatie B). Hierdoor worden de inundatieproblemen op genoemde locaties opgelost. Tevens zal er op locatie B. (akkerland) een ophoging plaatvinden met grond uit de te ontgraven buffer.

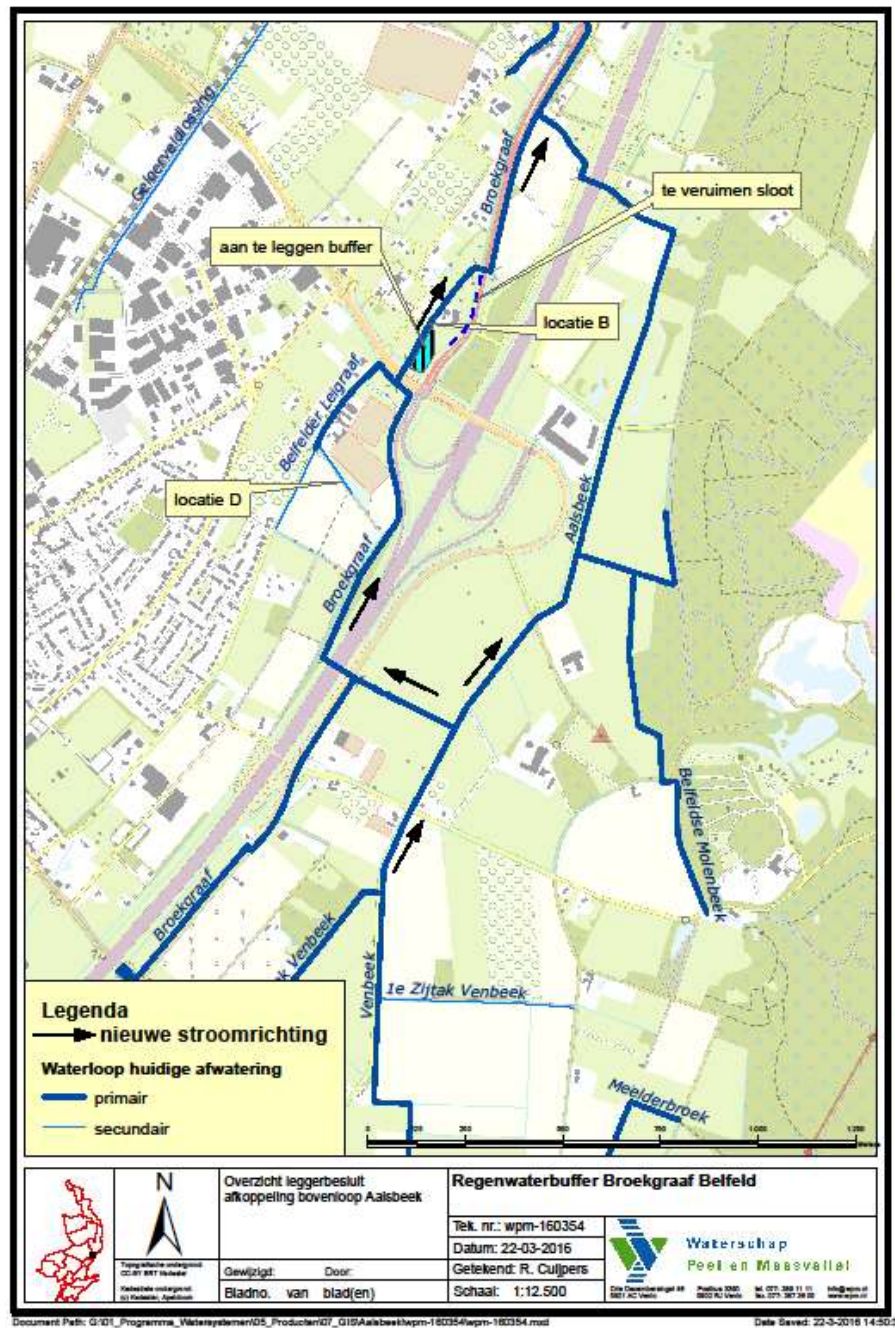
Bij een piekafvoer vult zich de buffer, daar een bestaande, te kleine wegduiker in de Venweg fungeert als "knijpduiker". Deze knijpduiker voert gedoseerd het water uit de buffer af, zonder dat er inundaties ontstaan. Als extra voorziening heeft de buffer een overlaat nodig. Hiervoor gebruikt het waterschap een bestaande bermsloot langs de oude Streekweg, eigendom van de gemeente Venlo. De bermsloot zal verruimd worden tot een lossing welke het overtollige water in de buffer afvoert richting het verlengde van de Broekgraaf. Deze lossing zal opgenomen worden in de legger van het waterschap.

Ten zuiden van de buffer is bij onderzoek en archeologische begeleiding in het kader van de aanleg van de Rijksweg A73-Zuid een voormalige schans aangetroffen (ter plaatse van de op- en afrit). Deze Loherschans was vermoedelijk een burgerschans die mensen bescherming bood tegen rondtrekkende bendes. Om de vindplaats van de schans te accentueren en te visualiseren, wordt een "nieuwe" schans aangelegd binnen de regenwaterbuffer. Verder zal er informatiebord en een uitzichtpunt gerealiseerd worden.

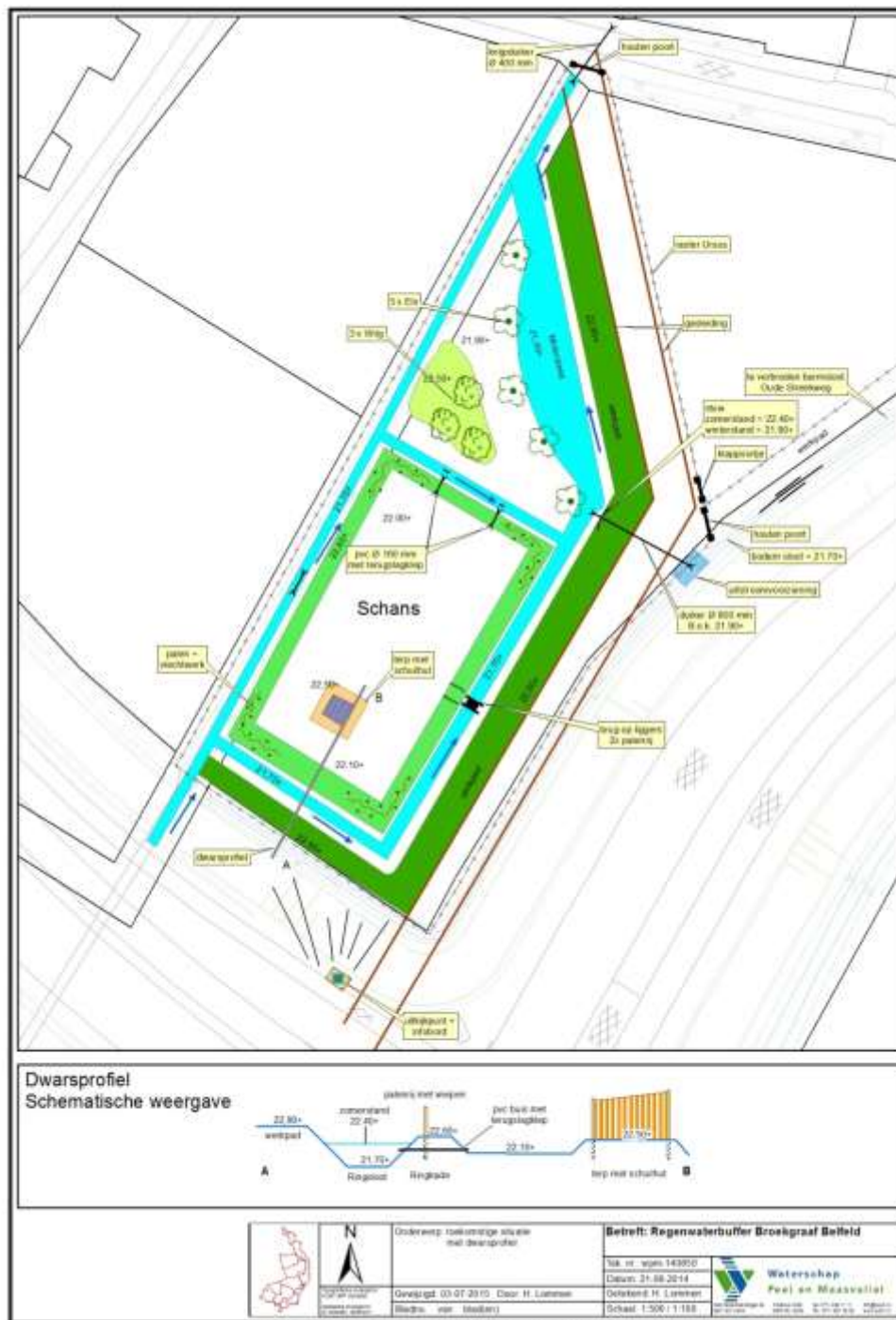
4.3 Initiatiefnemer

Initiatiefnemer van het project is het Waterschap Peel en Maasvallei. Daarnaast zijn enkele andere instanties betrokken bij het realiseren van de herinrichtingsvisie. De Provincie Limburg tracht aanliggende gronden van de Aalsbeek te verwerven en over te dragen als natuurgebied aan Staatsbosbeheer. Verder is de stichting “Brongebied Aalsbeek” actief in het verwerven van gronden om eenzelfde ecologische doelstelling.

Afbeelding 7: Ingrepen in het stroomgebied van de Aalsbeek. Bron: Waterschap Peel en Maasvallei

Afbeelding 8: Ontwerp van de regenwaterbuffer

5 Randvoorwaarden/resultaten onderzoeken

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voor dit project relevante randvoorwaarden op het gebied van planologie en milieu. De thema's die niet van belang zijn, worden ook niet behandeld.

5.2 M.e.r.-beoordeling

Op 1 juli 2010 is de Wet Modernisering m.e.r. in werking getreden. Deze wet wijzigt de Wet milieubeheer daar waar het gaat om de procedures en de wettelijke bepalingen aangaande het (al dan niet verplicht) opstellen van een milieueffectrapport (MER) en heeft tot doel de regelgeving te vereenvoudigen. Samenhangend hiermee is op 1 april 2011 het besluit tot wijziging van het Besluit m.e.r. in werking getreden.

De belangrijkste wijzigingen betreffen het aanpassen van de richtlijnen m.b.t. de activiteiten waarvoor een m.e.r.-beoordeling of een m.e.r. moet worden opgesteld. De plandrempels zijn gewijzigd, maar het karakter ervan is eveneens gewijzigd. De beoordelingsdrempels uit het oude Besluit m.e.r. (onderdeel C en D van de bijlage bij het besluit) zijn vanaf 1 april indicatief. Het bevoegd gezag zal zich er van moeten vergewissen of de activiteiten in dit onderdeel ook beneden de drempel geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

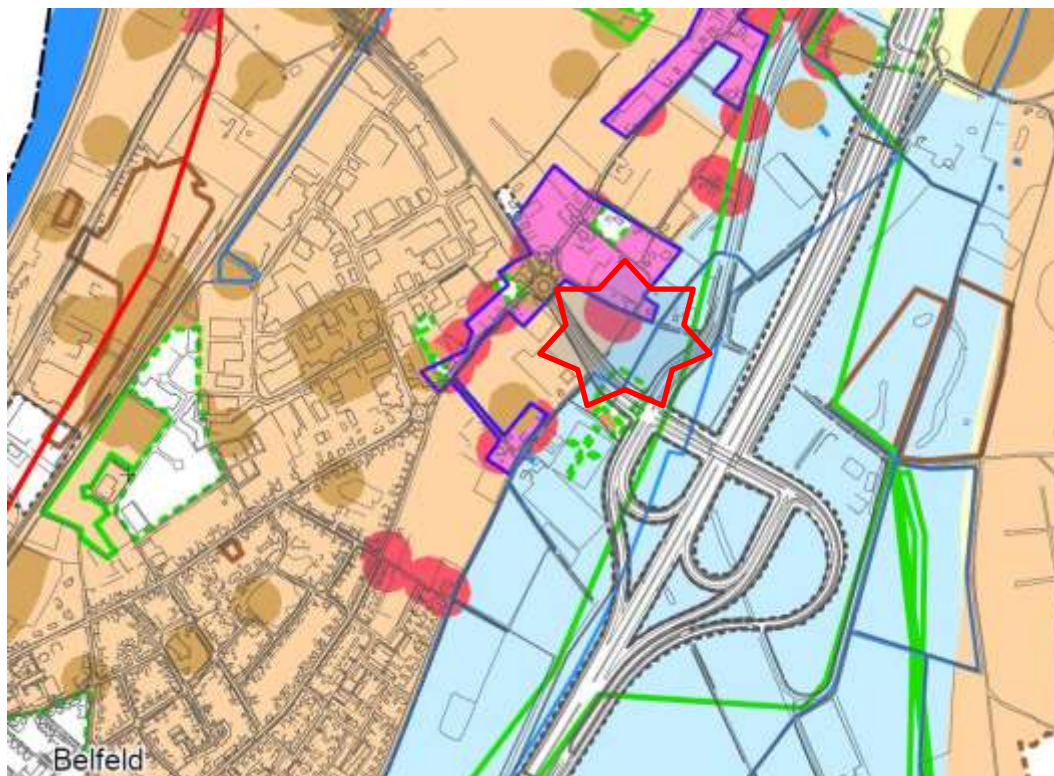
In dit geval betreft het een project van dusdanig kleine omvang dat significante milieugevolgen bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. In de volgende paragrafen in dit hoofdstuk worden de relevante milieuthema's wel behandeld.

5.3 Archeologie en cultuurhistorie

5.3.1 Archeologie

De gemeente Venlo heeft in 2010 de Erfgoedverordening vastgesteld. In 2007 is de Beleidsnota Cultuurhistorie vastgesteld. De verordening en de beleidsnota vormen het actuele beleidskader voor cultuurhistorie en archeologie in Venlo. Onderdeel van de Beleidsnota Cultuurhistorie is een gemeente brede archeologische beleids- en verwachtingenkaart. Op deze kaart is het plangebied aangeduid met een lage archeologische verwachting. Tevens is er een aangelegde "historische" waterloop aanwezig. Ten zuiden van het plangebied is een archeologische vindplaats aangeduid (puntwaarneming).

Afbeelding 9: Uitsnede uit de archeologische beleidskaart van de gemeente Venlo. Het plangebied is aangeduid met de rode ster.

Bij de aanleg van de A73 (te zien in afbeelding 9) is het gebied onderzocht op archeologische relictten. De bevindingen uit dit onderzoek zijn opgenomen in de rapportage: G. Tichelman, De Loherschans aan de Leygraafweg te Belfeld (gem. Venlo, provincie Limburg), (Amersfoort, 2011). De vindplaats betreft een voormalige schans, de Loherschans. Deze schans bestond uit een binnenterrein met omgrachting en was naar alle waarschijnlijkheid een burgerschans. De schans bood bescherming tegen bijvoorbeeld kleinere, ongeorganiseerde groepen plunders. De vondsten dateren uit de tweede helft van de 16e eeuw en de eerste helft van de 17e eeuw.

Vanwege de aanwezigheid van de schans is de verwachting van het plangebied op het aantreffen van archeologische relictten door het bevoegd gezag bijgesteld tot hoog. Het direct aangrenzende terrein is bij de aanleg van de A73 echter al uitgebreid onderzocht op archeologische relictten. Het Bevoegd Gezag, de gemeente Venlo, heeft daarom aangegeven dat onderzoek niet noodzakelijk is. Wel zijn enkele randvoorwaarden aan de uitvoering gesteld:

- Bij het ontgraven van de buffer, de bovengrond (circa 30 - 35 cm) eerst afzetten.
- Inspectie/waarneming en eventueel inmeten van de onderliggende laag door een door de gemeente aangewezen archeologische vereniging.
- Bij waardevolle vondsten bepaalt de gemeente Venlo hoe verder te handelen.

Afbeelding 10: Impressie van een schans. Bron: De Loherschans aan de Leygraafweg te Belfeld, Tichelman et al, 2011

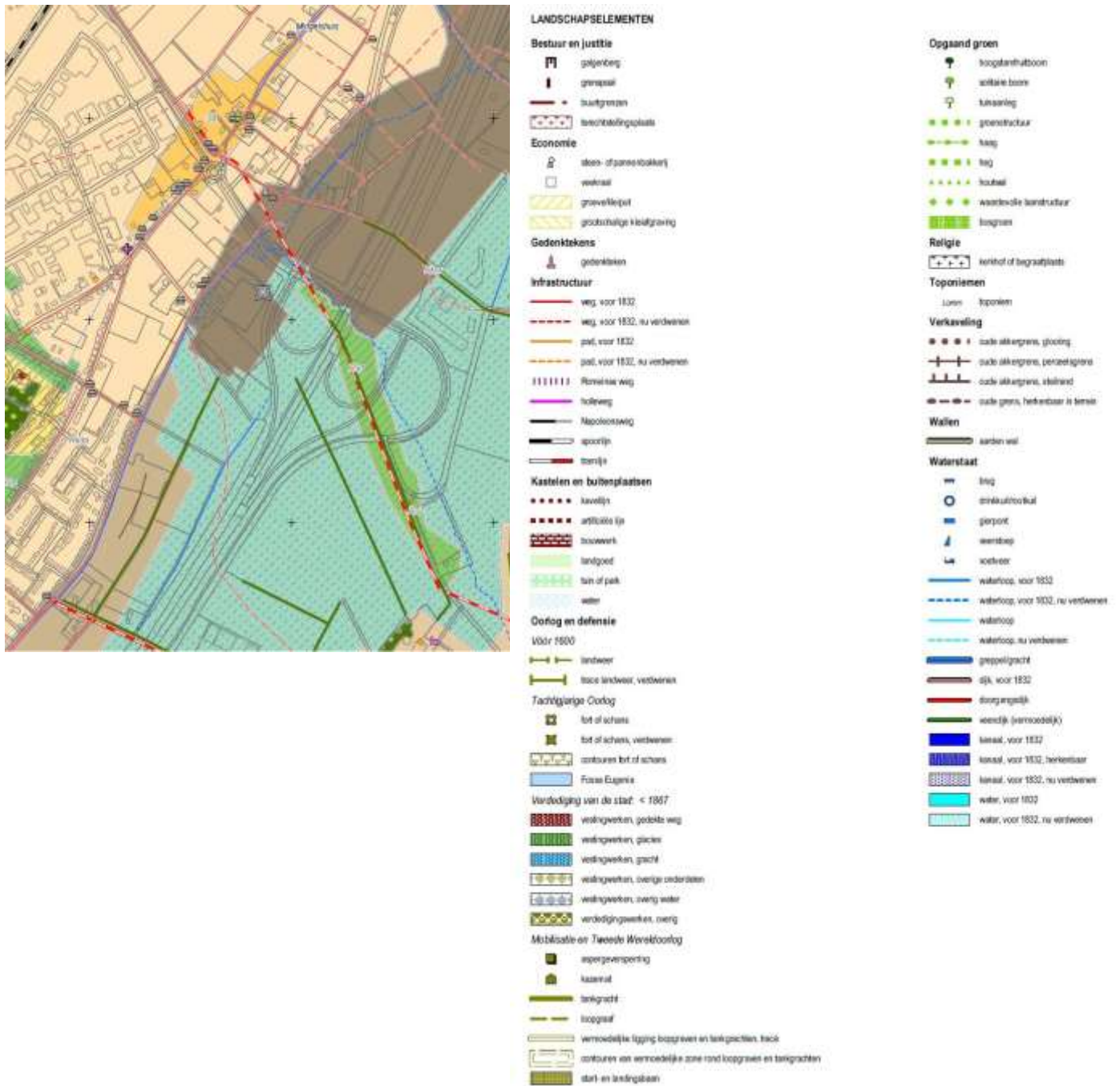
5.3.2 Cultuurhistorie

De gemeente Venlo heeft in 2014 gewerkt aan een Cultuurhistorische inventarisatiekaart. Deze kaart is echter nog niet vastgesteld. Wel is een concept van de kaart als input gebruikt voor deze ruimtelijke onderbouwing.

Het plangebied zelf is nu een braakliggend terrein zonder specifieke waarden. Er zijn geen monumentale bomen aanwezig. Wel is het in een gebied gelegen dat in zijn geheel als cultuurhistorisch waardevol wordt aangemerkt. De omgeving kent een lange bewoningsgeschiedenis en de beeklopen hebben een directe relatie met de ontginning van het van oorsprong natte broekgebied. Dit blijkt uit de vondst van de oude vluchtschans, maar ook in het huidige landschap van met name het gebied ten oosten van de A73 is de ontstaansgeschiedenis nog herkenbaar. Ook de Leijgraaf ten noorden van het plangebied verwijst direct naar de ontginningsgeschiedenis van het Meelderbroek.

Door de herinrichting van de bovenloop van de Aalsbeek wordt deze geschiedenis beter beleefbaar gemaakt. In het plangebied zelf wordt door het realiseren van de (vlucht)schans en het zichtbaar maken van het tracé van de Molenbeek de cultuurhistorische waarde van de omgeving benadrukt.

Afbeelding 11: Uitsnede uit de concept Cultuurhistorische inventarisatiekaart

5.4 Bodem

Het projectafwijdingsbesluit maakt geen gebruik van gronden mogelijk dat gevoeliger is voor bodemverontreiniging dan het huidige gebruik. Hiervoor is een bodemonderzoek niet nodig. Bij de werkzaamheden vindt echter ook grondverzet plaats. Om te bepalen hoe om te gaan met vrijkomende grond, is de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Venlo geraadpleegd.

De bodemkwaliteitskaart (BKK) maakt onderdeel uit van de Bodembeheernota Venlo 2010. De projectlocatie wordt aangemerkt als historisch niet belast en dus onverdacht. Voor de volledigheid is ook de bodemkundige van de gemeente Venlo geraadpleegd. Onderstaand is zijn reactie opgenomen:

“Uit de bijgevoegde tekening leid ik af dat de onderzoekslocatie het kadastrale perceel Belfeld, sectie E, nr. 1121 en een deel van Bfd, E-367 betreft. Uit ons bodeminformatiesysteem blijkt dat van deze locatie en de directe omgeving geen gegevens met betrekking tot de bodemkwaliteit bekend zijn. Het oostelijk gelegen talud betreft de op- en afrit van de A73. Het talud is opgeworpen uit schone grond tot CAT-1 grond welke destijds (2007) door RWS zijn gemeld in het kader van het Bouwstoffenbesluit.

Inderdaad kan de vrijkomende grond op basis van de BKK Venlo worden hergebruikt binnen het besluitvormingsgebied van de BKK (gemeente Venlo m.u.v. de voormalige gemeente Arcen en Velden).”

Bij hergebruik binnen het besluitvormingsgebied van de BKK is bodemonderzoek niet noodzakelijk. Bij hergebruik van gronden buiten het besluitvormingsgebied geldt het bodembeleid van de betreffende gemeente. Hierin kan wel een plicht tot het uitvoeren van bodemonderzoek zijn opgenomen.

5.5 Externe veiligheid

In het kader van externe veiligheid speelt het risico op ongevallen veroorzaakt door bedrijven en vervoer van gevaarlijke stoffen over spoor, weg en water of buisleidingen een rol. Alvorens een plan te kunnen realiseren dient te worden aangetoond dat zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico geen belemmering vormen. Door het plangebied lopen twee hoge druk gasleidingen van de Gasunie, die op de risicokaart zijn opgenomen. Op enige afstand is de A73 gelegen, waarover transport van gevaarlijke stoffen over de weg plaatsvindt. Zowel voor de buisleiding als de A73 is de plaatsgebonden risicocontour 0 meter (bron: Risicokaart). Het plaatsgebonden risico is geen aandachtspunt. Het groepsrisico is relevant indien er een gevoelige bestemming nabij een transportroute wordt gerealiseerd, zoals woningen, een ziekenhuis of een kantorencomplex. In dit plan is dit niet aan de orde. Het groepsrisico is geen aandachtspunt.

5.6 Ecologie

Het waterschap Peel en Maasvallei heeft een natuurtoets uitgevoerd om te bepalen welke waarden op het terrein aanwezig zijn. In bijlage 1 is het gehele rapport van het waterschap opgenomen. Onderstaand worden de conclusies weergegeven.

Vogels

Het Waterschap voert de maatregelen uit buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) voor vogels. Ook hoeven er geen bomen gekapt of struweel verwijderd te worden. Negatieve effecten op vogels worden dan ook niet verwacht tijdens de uitvoering. Veel van de vogels uit Tabel 1 hebben hun habitat in het bos of de bosrand. En broeden niet binnen het plangebied.

Amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen stilstaand water (bijvoorbeeld een poel) aanwezig. Soorten als de Boomkikker, Alpenwatersalamander en Kamsalamander komen niet voor in het plangebied of in de (droogvallende) berm-sloot langs de Streekweg. Deze soorten zijn elders binnen het km-hok geïnventariseerd; namelijk in het natuurgebied ten oosten van de A73.

Zoogdieren

Binnen het plangebied kan de Das, Eekhoorn en Wild zwijn voorkomen. Het plangebied (open weiland) is niet geschikt voor de Eekhoorn. Er zijn bomen of een parkachtig landschap aanwezig waar deze soort van nature voorkomt. Schade voor deze soort is niet aan de orde, omdat er geen bomen of struiken waar nesten in kunnen zitten, worden gekapt.

Binnen het plangebied zijn geen (bewonings)sporen van de Das aangetroffen. Het dassenleefgebied ligt met name aan de oostzijde van de A73. Hier zijn ook de meeste burchten aanwezig. De werkzaamheden zullen geen invloed hebben om de kwaliteit van (een eventueel aanwezig) foerageergebied van de Das. Het Wild zwijn in deze omgeving is afkomstig uit Duitsland. De waarnemingen hebben betrekking op het gebied tussen de Duitse grens en de A73. Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van dit dier.

Rapunzelklokje

Rapunzelklokje staat op grazige plaatsen en in de zoom van doornstruweel op vrij droge, lichte, humus houdende, matig voedselrijke, vaak kalkhoudende en in elk geval niet sterk zure bodem. In Midden-Limburg heeft de soort zich vrij ver buiten het Maasdal weten te verspreiden; de soort komt hier algemeen voor. In het plangebied staat Rapunzelklokje in het weiland, maar ook in de naastgelegen wegtaluds. Het uitvoeren van de

werkzaamheden in de buffer heeft dan ook geen invloed op de populatie van deze soort ter plaatse. De individuen in de wegberm blijven namelijk gespaard. Na uitvoering kan het Rapunzelklokje zich via het zaad van deze planten weer vestigen in de droge delen van de buffer.

Keizermantel

De Keizermantel heeft sinds 1980 geen vaste populatie in Nederland, regelmatig worden er wel zwervers waargenomen. Deze kunnen afkomstig zijn van populaties in de Ardennen of de Eifel. Verwacht wordt dat er in Nederland sporadisch ook weer voortplanting voorkomt. De waargenomen Keizermantel in 2006 was een adult vrouwtje. 2006 staat bekend als een jaar dat er veel Keizermantels in Nederland zijn waargenomen (Bron: Vlindernet.nl).

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingslocatie voor de Keizermantel. Hiervoor zijn viooltjes (waardplant van de rupsen) noodzakelijk en open (zonnige) vlaktes in bossen. Bij de aanleg van de buffer worden geen gevolgen verwacht voor de Keizermantel. Na de uitvoering wordt de buffer aangeplant met speciale aandacht voor nectarplanten voor vlinders. Dit kan op termijn gunstig zijn voor de Keizermantel.

Conclusie Flora- en Faunawet

Geconcludeerd kan worden dat het aanvragen van een ontheffing op basis van de Flora- en Faunawet niet nodig is voor de uitvoering van dit project.

Mitigerende maatregelen of aanpassing van de uitvoering zijn ook niet noodzakelijk om beschermde soorten te ontzien.

Na de uitvoering wordt de buffer door het Waterschap ingericht en beheerd op een 'vlindervriendelijke' wijze. De concrete uitwerking hiervan vindt plaats in het Uitvoeringsleidraad van de buffer. Deze Leidraad wordt na afloop van de uitvoering door het Waterschap opgesteld.

5.7 Waterparagraaf

Voorliggend project is een project van het waterschap zelf en heeft tot doel het waterschapsbeleid voor het stroomgebied van de Aalsbeek tot uitvoering te brengen. Er is geen sprake van een toename van verhard oppervlak dat vraagt om berging van hemelwater. Het plan wordt intern bij het waterschap getoetst. Het plan is bedoeld om wateroverlast in de omgeving te voorkomen. Hiervoor heeft het waterschap (grond)watermodelberekeningen uitgevoerd.

5.8 Kabels, leidingen en straalpaden

Er is een graafmelding van het perceel beschikbaar. Waar nodig zal er met het betreffende nutsbedrijf overleg gevoerd worden. Diagonaal door het perceel liggen er twee hogedruk gasleidingen. Het ontwerp is zodanig dat het de goedkeuring heeft van de leidingbeheerder, de Gasunie.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend plan betreft geen bouwplan zoals bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening. Het vaststellen van een exploitatieplan is niet aan de orde.

Het waterschap Peel en Maasvallei heeft een akkoord met de eigenaar van de gronden. Voor de herinrichting is budget gereserveerd. De economische uitvoerbaarheid van het plan is voldoende verzekerd.

Gezien de aard en ligging van het project is het risico op planschade klein. De gemeente Venlo dekt dit risico af door het sluiten van een planschadeverhaalsovereenkomst met het waterschap.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Privaatrecht

De huidige eigenaar van het perceel heeft in de koopakte van het waterschap enkele bepalingen opgenomen m.b.t. de inrichting en het onderhoud van de buffer.

Draagvlak buurt

Zodra het ontwerpplan akkoord is bevonden door de gemeente, zal het waterschap de direct betrokken bewoners hierover informeren. Gegronde opmerkingen worden dan nog verwerkt in het plan.

7 Overleg en inspraak

7.1 Procedure

Het definitief Projectplan Waterwet is door het Dagelijks Bestuur van het Waterschap inmiddels vastgesteld.

Vooroverleg

Over het voornemen tot verlenen van omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan heeft op grond van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening vooroverleg plaatsgevonden met andere betrokken overheidsdiensten. De resultaten van dit vooroverleg worden bij de besluitvorming betrokken.

Gemeente Venlo

Projectafwijkingsbesluit groene buffer te
Belfeld

Ruimtelijke onderbouwing

Bijlage 1 Quickscan flora en fauna

Project: Afkoppeling bovenloop Aalsbeek
Ecologische quick-scan aanleg buffer Broekgraaf

Auteur: Inge Janssen, Waterschap Peel en Maasvallei
Versie: 1 september 2014
Status: Definitief

1. Inleiding

Het Waterschap Peel en Maasvallei gaat in de gemeente Venlo een buffer aanleggen om inundatie langs de Belfeldse Leigraaf te voorkomen. Ook wordt de bermsloot langs de Streekweg verbreed als veiligheidsmaatregel. De buffer is gepland langs de Broekgraaf te Belfeld. De aanleg is noodzakelijk vanwege de reeds uitgevoerde afkoppeling van de Venbeek van de bovenloop van de Aalsbeek. De afvoer van de Venbeek wordt omgeleid via de Broekgraaf. Dit gebeurt om de ecologie in het natte natuurgebied Holtmühle, gelegen in de bovenloop van de Aalsbeek, kwalitatief te verbeteren. De Broekgraaf kan deze extra afvoer momenteel niet verwerken. De realisatie van de buffer door het Waterschap is gepland in de periode oktober 2014 – februari 2015.

De voorgenomen aanleg van de buffer kan nadelige effecten hebben op (beschermde) planten- en diersoorten. Dit betekent dat de Flora- en Faunawet van toepassing kan zijn. Deze quickscan flora en fauna is uitgevoerd om vast te kunnen stellen of ter plaatse beschermde soorten aanwezig zijn, waarmee bij de uitvoering rekening moet worden gehouden. Er wordt tevens een uitspraak gedaan of het aanvragen van een ontheffing voor de Flora en Faunawet voor het uitvoeren van dit werk noodzakelijk is.

2. Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt in Midden-Limburg tussen het dorp Belfeld en de A73. De beken maken deel uit van het stroomgebied van de Aalsbeek. De watergang Broekgraaf heeft een Algemeen Ecologische Functie (AEF) en is niet benoemd als waterlichaam binnen de KRW. De ligging van het plangebied is aangegeven in Bijlage 1.

Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van Belfeld (langs de Venweg). De Broekbeek voert landbouwwater en water uit het kassengebied van Belfeld af naar de Aalsbeek. De directe omgeving van de watergang is in gebruik als agrarische grond. De Broekgraaf voert als een rechte, kale waterloop door het landschap. Het Waterschap heeft ter plaatse een eenzijdig onderhoudspad. Het onderhoud is intensief (3x per jaar bodem en taluds) om overlast te voorkomen.

3. Flora- en Faunawet

De bescherming van zowel inheemse als uitheemse, in het wild levende dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora en Faunawet. De Flora- en Faunawet bevat een algemeen (passief) beschermingsregime voor aanwezige planten- en diersoorten. Daarnaast zijn in de Flora-faunawet beschermde leefgebied aangewezen voor de instandhouding van beschermde soorten. De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn in onze nationale Flora- en faunawet geïmplementeerd.

Wat betreft de flora is het verboden om beschermde soorten uit te steken, te vernielen, te beschadigen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8 Flora- en faunawet). Ten aanzien van de fauna geldt dat het verboden is beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving te doden of te verwonden, opzettelijk te verontrusten of voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld nesten) te verstoren, te beschadigen of weg te nemen (artikel 9 t/m 13 Flora- en faunawet).

Voor het verrichten van ingrepen die een nadelig effect hebben op beschermde flora en fauna is in principe een ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In het Besluit van 10 september 2004 (AMvB artikel 75) wordt onderscheid gemaakt in de algemeenheid van soorten en de noodzaak tot ontheffingsaanvraag. De beschermde soorten zijn hiertoe ingedeeld in een drietal categorieën (tabellen):

1. Algemene beschermde soorten,
2. Overige beschermde soorten,
3. Streng beschermde soorten. Soorten van Bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, soorten van bijlage I van de AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle vogelsoorten.

Bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, zoals het geplande project kan worden geclassificeerd, is voor algemeen beschermde soorten geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Ook voor overige beschermde soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, mits gewerkt kan worden conform een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Voor streng beschermde soorten zal altijd een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden wanneer deze negatieve effecten dreigen te ondervinden van de voorgenomen ingreep. Hierbij geldt echter, dat voor vogelsoorten en voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn geen ontheffing kan worden verleend voor het optreden van negatieve effecten als gevolg van ruimtelijke ontwikkeling. Er is voor deze groep van soorten alleen een ontheffing mogelijk voor belangen die zijn vermeld in de Europese Vogelrichtlijn, dan wel Habitatrichtlijn. Negatieve effecten bij ruimtelijke ingrepen dienen daarom geheel voorkomen te worden.

Aanvullend geldt voor vogels, dat bij vaststelling van de gedragscode voor de bouw- en ontwikkelingssector in 2009 tevens een lijst is vastgesteld met vogelsoorten waarvan het nest gedurende het gehele jaar beschermd is. Het betreft een lijst met circa tachtig soorten. Voor het merendeel van deze soorten geldt dat bij het verloren gaan van een nest middels een omgevingsscan aangetoond dient te worden dat de soort in de directe omgeving geschikt biotoop voor een nieuw nest kan vinden. Is dat het geval, dan kan de ingreep doorgang vinden. Voor een klein deel van de soorten geldt dat het nest strikt beschermd is. Bij het verloren gaan van een nestplaats dient een nieuwe (kunstmatige) nestplaats aangeboden te worden, zodat de vaste rust- en verblijfplaats behouden blijft in de directe omgeving.

4. Beschermde soorten binnen en nabij het plangebied.

Om een indruk te krijgen van de aanwezige natuurwaarden in het plangebied, is een literatuuronderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn de karteringsgegevens van de Provincie Limburg geraadpleegd en zijn de beschikbare gegevens bij het Natuurloket (NDFF) opgevraagd. Ook is gebruik gemaakt van monitoringsgegevens van het Waterschap en zijn veldbezoeken uitgevoerd door twee ecologen.

4.1 Provincie Limburg.

De Provincie Limburg beschikt over karteringsgegevens ten aanzien van vaatplanten en (minder algemeen voorkomende) broedvogels. Bij deze karteringen worden alleen gegevens verzameld in het buitengebied; de bebouwde kom van steden en dorpen wordt niet bezocht. Binnen het plangebied is er geen actuele kartering uitgevoerd door de Provincie (www.natuurgegevensprovincielimburg.nl).

4.2 Natuurloket

Diverse organisaties die zich bezig houden met het verzamelen van waarnemingsgegevens en tevens gerichte inventarisaties van gebieden of soorten uitvoeren, leveren hun informatie aan het Natuurloket, onderdeel van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De aangeleverde gegevens worden door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd, zodat de NDFF een betrouwbaar en zo compleet mogelijk overzicht bevat van voorkomende soorten.

Bij het Natuurloket blijken voor het plangebied gegevens beschikbaar voor de soortgroepen vogels, vaatplanten en zoogdieren. Het betreft slechts een beperkt aantal gegevens, die veelal reeds verouderd zijn. De gegevens zijn verzameld op kilometerhok basis, waardoor niet alle gegevens binnen het plangebied hoeven te liggen.

Voor de soortgroep vogels zijn in onderstaande tabel de gegevens opgenomen van soorten, die zijn opgenomen op de Rode Lijst van Nederland of waarvan het nest permanent beschermd is. Tevens is aangegeven in welk jaar de meest recente waarneming van deze soort gedaan is. N.B. Het gaat om waargenomen dieren; dit betekent niet dat onderstaande soorten ook daadwerkelijk broeden in het betreffende kilometerhok.

Tabel 1. Bij het Natuurloket verzamelde waarnemingen van vogelsoorten binnen het plangebied voor de periode 2004 – 2014.

Vogelsoort	Waargenomen	FF-wet*
Aalscholver	2013 3	
Appelvink	2012 3	
Blauwe kiekendief	2013 3	
Blauwe reiger	2014 3	
Boerenzwaluw	2013 3	
Bonte vliegenvanger	2013 3	
Boomklever	2014 3	
Boomkruiper	2012 3	
Boomleeuwerik	2004 3	
Boompieper	2011 3	
Boomvalk	2013 3	
Bosrietzanger	2013 3	
Bosuil	2004 3	
Braamsluiper	2007 3	
Buizerd	2014 3	
Dodaars	2013 3	
Ekster	2004 3	
Fazant	2014 3	
Fitis	2013 3	
Fluiter	2012 3	
Gaai	2013 3	
Geelgors	2013 3	
Gekraagde roodstaart	2012 3	
Gierzwaluw	2013 3	
Goudvink	2013 3	
Grasmus	2013 3	
Graspieper	2013 3	
Grauwe vliegenvanger	2013 3	
Groene specht	2013 3	
Groenling	2012 3	
Grote bonte specht	2013 3	
Grote gele kwikstaart	2013 3	
Grote lijster	2012 3	
Grote zilverreiger	2013 3	
Holenduif	2013 3	
Huisemus	2011 3	
Huiszwaluw	2011 3	
Keep	2010 3	
Kievit	2013 3	
Kleine bonte specht	2012 3	
Kleine karekiet	2013 3	
Kleine plevier	2013 3	
Koekoek	2013 3	
Koolmees	2011 3	
Koperwiek	2012 3	
Kraanvogel	2013 3	
Kramsvogel	2011 3	
Merel	2012 3	
Oeverloper	2005 3	
Oeverzwaluw	2011 3	
Ooievaar	2012 3	
Patrijs	2004 3	
Pestvogel	2011 3	
Putter	2013 3	
Rietgors	2012 3	
Rietzanger	2011 3	
Ringmus	2011 3	
Roek	2014 3	
Roodborst	2011 3	
Roodborsttapuit	2014 3	
Sijs	2013 3	

Smelleken	2004	3
Sperwer 2013	3	
Spotvogel	2013	3
Spreeuw	2011	3
Staartmees	2013	3
Steenuil 2012	3	
Tijftjaf 2014	3	
Toendrarietgans	2010	3
Torenavalk	2013	3
Turkse tortel	2013	3
Veldleeuwerik	2013	3
Waterral 2004	3	
Watersnip	2013	3
Wespendief	2006	3
Wilde eend	2012	3
Winterkoning	2011	3
Witgat 2013	3	
Witte kwikstaart	2014	3
Zanglijster	2012	3
Zomertaling	2012	3
Zwarte kraai	2009	3
Zwarte roodstaart	2013	3
Zwarte specht	2012	3
Zwartkop	2013	3

* FF-wet 3 = streng beschermde soort conform tabel 3, AMvB artikel 75 Flora- en faunawet.

De overig waargenomen beschermde soorten volgens de gegevens van het Natuurloket zijn opgenomen in onderstaande tabel 3. Het betreft slechts een zeer beperkt aantal waarnemingen.

Soort	Waargenomen	FF-wet*	Rode Lijst
Planten			
Rapunzelklokje	2013	2	Kwetsbaar
Zoogdieren			
Das	2013	3	-
Eekhoorn	2013	2	-
Wild Zwijn	2006	2	-
Amfibieën			
Kamsalamander	2011	3	Kwetsbaar
Boomkikker	2013	3	Bedreigd
Alpenwatersalamander	2011	2	-
Reptielen			
Levendbarende hagedis	2010	2	Gevoelig
Insecten			
Keizermantel	2006	3	Verdwenen uit Nederland

4.3 Waterschap Peel en Maasvallei

– Monitoringsdata

Het Waterschap heeft geen inventarisaties (vis of macrofauna) uitgevoerd in de Broekgraaf.

– Gebiedsbeheerder en bestrijder muskus- en beverratten

Langs de Broekgraaf hebben zij in het plangebied geen beschermde planten- of diersoorten aangetroffen, waarbij tijdens het reguliere onderhoud rekening moet worden gehouden.

– Veldbezoek ecooloog

Op 26 juni 2014 en 14 juli 2014 is het plangebied geïnventariseerd door twee ecologen van het Waterschap. In het plangebied is als beschermde soort het Rapunzelklokje aangetroffen (zie Bijlage 2).

5. Conclusie en aanbevelingen

Het plangebied van de buffer Broekgraaf ligt in de gemeente Venlo. Het Waterschap zal hier in de periode oktober 2014 t/m februari 2015 in het huidige weiland een buffer aanleggen en de berm-sloot langs de Streekweg verbreden. Deze maatregelen hebben als doel inundatie langs de Belfeldse Leigraaf op te lossen.

Voor het plangebied zijn weinig inventarisatiegegevens bekend; uitsluitend de NDFF heeft gegevens (op kilometerhok-basis). Om toch een compleet beeld te krijgen van het plangebied zijn

de gegevens van het literatuuronderzoek aangevuld met veldbezoeken van ecologen en buitendienstmedewerkers van het Waterschap.

Binnen het plangebied zijn op basis van de Flora en Faunawet de Boomkikker, Das, Kamsalamander, Keizermantel en alle vogels streng beschermd (Tabel 3). Bij eventuele schade aan deze dieren is het noodzakelijk een ontheffing aan te vragen bij Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO). Voor negatieve effecten aan vogels wordt echter geen ontheffing verleend. De andere soorten (Rapunzelklokje, Eekhoorn, Wild Zwijn en Alpenwatersalamander) zijn opgenomen in Tabel 2. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, mits gewerkt wordt volgens de gedragscode voor Waterschappen. Ook met de overige aanwezige soorten (Tabel 1) moet zorgvuldig worden omgegaan, bij schade hoeft er echter geen ontheffing aangevraagd te worden.

Vogels

Het Waterschap voert de maatregelen uit in de periode oktober 2014 t/m februari 2015, buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) voor vogels. Ook hoeven er geen bomen gekapt of struweel verwijderd te worden. Negatieve effecten op vogels worden dan ook niet verwacht tijdens de uitvoering. Veel van de vogels uit Tabel 1 hebben hun habitat in het bos of de bosrand. En broeden niet binnen het plangebied.

Amfibieën en reptielen

Binnen het plangebied is geen stilstaand water (bijvoorbeeld een poel) aanwezig. Soorten als de Boomkikker, Alpenwatersalamander en Kamsalamander komen niet voor in het plangebied of in de (droogvallende) berm-sloot langs de Streekweg. Deze soorten zijn elders binnen het km-hok geïnventariseerd; namelijk in het natuurgebied ten oosten van de A73.

Zoogdieren

Binnen het plangebied kan de Das, Eekhoorn en Wild zwijn voorkomen. Het plangebied (open weiland) is niet geschikt voor de Eekhoorn. Er zijn bomen of een parkachtig landschap aanwezig waar deze soort van nature voorkomt. Schade voor deze soort is niet aan de orde, omdat er geen bomen of struiken waar nesten in kunnen zitten, worden gekapt.

Binnen het plangebied zijn geen (bewonings)sporen van de Das aangetroffen. Het dassenleefgebied ligt met name aan de oostzijde van de A73. Hier zijn ook de meeste burchten aanwezig. De werkzaamheden zullen geen invloed hebben om de kwaliteit van (een eventueel aanwezig) fourageergebied van de Das.

Het Wild zwijn in deze omgeving is afkomstig uit Duitsland. De waarnemingen hebben betrekking op het gebied tussen de Duitse grens en de A73. Het plangebied vormt geen onderdeel van het leefgebied van dit dier.

Rapunzelklokje

Rapunzelklokje staat op grazige plaatsen en in de zoom van doornstruweel op vrij droge, lichte, humushoudende, matig voedselrijke, vaak kalkhoudende en in elk geval niet sterk zure bodem. In Midden-Limburg heeft de soort zich vrij ver buiten het Maasdal weten te verspreiden; de soort komt hier algemeen voor. In het plangebied staat Rapunzelklokje in het weiland, maar ook in de naastgelegen wegtaluds. Het uitvoeren van de werkzaamheden in de buffer heeft dan ook geen invloed op de populatie van deze soort ter plaatse. De individuen in de wegberm blijven namelijk gespaard. Na uitvoering kan het Rapunzelklokje zich via het zaad van deze planten weer vestigen in de droge delen van de buffer.

Keizermantel

De Keizermantel heeft sinds 1980 geen vaste populatie in Nederland, regelmatig worden er wel zwervers waargenomen. Deze kunnen afkomstig zijn van populaties in de Ardennen of de Eifel. Verwacht wordt dat er in Nederland sporadisch ook weer voortplanting voorkomt. De waargenomen Keizermantel in 2006 was een adult vrouwtje. 2006 staat bekend als een jaar dat er veel Keizermantels in Nederland zijn waargenomen (Bron: Vlindernet.nl).

Het plangebied is ongeschikt als voortplantingslocatie voor de Keizermantel. Hiervoor zijn viooltjes (waardplant van de rupsen) noodzakelijk en open (zonnige) vlaktes in bossen. Bij de aanleg van de buffer worden geen gevolgen verwacht voor de Keizermantel. Na de uitvoering wordt de buffer aangeplant met speciale aandacht voor nectarplanten voor vlinders. Dit kan op termijn gunstig zijn voor de Keizermantel.

Conclusie Flora- en Faunawet

Geconcludeerd kan worden dat het aanvragen van een ontheffing op basis van de Flora- en Faunawet niet nodig is voor de uitvoering van dit project. Mitigerende maatregelen of aanpassing van de uitvoering zijn ook niet noodzakelijk om beschermde soorten te ontzien.

Na de uitvoering wordt de buffer door het Waterschap ingericht en beheerd op een 'vlindervriendelijke' wijze. De concrete uitwerking hiervan vindt plaats in het Uitvoeringsleidraad van de buffer. Deze Leidraad wordt na afloop van de uitvoering door het Waterschap opgesteld.

Bijlage 1. Veldinventarisatie plangebied

Datum: 14 juli 2014

Aanwezig: Jos Hoogveld en Inge Janssen

Weer: bewolkt, 20 graden celsius.

Vegetatie: open en schraal. Langs de streekweg staat wilgenstruweel in de kavelstoot en een rij (knot)wilgen. Langs de afrit van de A73 staat een rij Essen. De Broekgraaf is onlangs uitgemaaid (bodem en talud) door het Waterschap.

Aangetroffen soorten:

- Jacobskruiskruid
- Akkerdistel,
- Boerenwormkruid
- Wilde peen
- Bijvoet
- Smalbladige wikke
- Witte klaver
- Gele kamille
- Smalle weegbree
- Veldzuring
- Haagwinde
- Witbol
- Brandnetel
- Frans raaigras
- Perzikkruid
- Bezemkruid
- Knopkruid
- St. Janskruid
- Ringelwikke
- Veldrus
- Biezeknoppen
- Havikskruid
- Rapunzelklokje
- Moerasrolklaver
- Speerdistel
- Berk,
- Wilg
- Es
- Gewoon struisgras
- Margriet
- Duizendblad
- Zachte wikke
- Engewortel
- Wilde bertram
- Rode klaver
- Leeuwebekje
- Timoteegras
- Brem
- Kruipende boterbloem
- Oranje havikskruid
- Kropaar
- Paardenbloem
- Bereklauw
- Basterd wederik
- Basterd klaver